

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

KÖZLÖNYE

ERDŐ- ÉS FÖLDBIRTOKOSOK, ERDÉSZETI ÜGYEKKEL FOGLALKOZÓK
ÉS ERDŐTISZTEK SZÁMÁRA

Szerkeszti

BUND KÁROLY,

a F. J. r. l., egyesületi titkár.

∇

1908. év, szept. hó 15.

XVIII. FÜZET.

XLVII-ik évfolyam.

∇

Megjelenik minden hónap 1. és 15-ik napján.

Ára egy évre azok számára, kik az Országos Erdészeti Egyesületnek nem tagjai, 16 kor. Az egyesület azon alapító tagjainak, kik legalább 300 koronát alapítottak, ingyen jár, míg azoknak, kik ezen összegnél kevesebbet alapítottak, az illető alapítványi kamat beküldése mellett, ára 6 kor. Rendes tagoknak a 16 kor. évidíj fejében szintén ingyen küldetik meg.

Az Országos Erdészeti Egyesület időközönként megjelenő közérdekű kiadványai (népszerű erdészeti ismeretek téra stb.), valamint a hirdetések (állandó melléklet) és az időközönként a laphoz fűzött, műnyomópapíron készült képek az előfizetési ár fejében a lappal *ingyen* küldetnek meg.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, V., Alkotmány-utcza 6. szám

(Telefon: 37—22)

A lapnak legkésőbb minden hónap 5. és 20. napjáig a t. egyesületi tagok vagy előfizetők kezeihez kell jutni. Ellenkező esetben posta-jegygyel „reclamatio” teendő.

“Patria” irodalmi vállalat és nyomdai r.-t. nyomása. Budapest, Üllői-ut 25.

Munkatársaink tájékoztatója.

Az "Erdészeti Lapok" közlemények körébe fogadják az erdőgazdaság összes ágának művelésére és ismeretelésére szolgáló értekezéseket s a gazdálkodás gyakorlati alkalmazására vonatkozó bármilyen tudósításokat, valamint felvezessük az érdekeset közelebbről érdeklő s azaz mintegy rokoni kötelekben lévő vadászati ügyeket is.

Írói tiszteletdíj: Egy nyomtatott, ivnyi eredeti értekezésért, mely a szerkesztőség részéről átdolgozást nem igényel 40—48 K, ha az átdolgozást igényel, avagy idegen nyelvből eszközölt szabatos fordításért 24—40 K, oly fordításért, mely átdolgozást igényel, 16—24 K.

Munkatársaink tiszteletdíját a szerkesztőség az év végével küldi meg, kívánatra azonban előbb is.

Kérjük munkatársainkat, hogy dolgozataikat csak egyes félévekre s ilyeneken is csak az egyik oldalra, törött alakban írják. A cikkekhez tartozó rajzokat sima, fehér papíron, lehetőleg kétszer olyan nagyságban, kell készíteni, mint a milyen nagyságban azokat a szerző a lapba felvétetni kívánja. Ugyanilyen mértékben nagyítva kell a rajzhoz tartozó felírásokat, betűket s egyéb jelzéseket is alkalmazni. Tiszta és szép másolatokat csak hasonlóan kidolgozott eredeti után lehet várni. *Kéziratok nem küldetnek vissza.*

Az Erdészeti Lapokban megjelenő közleményekről a szerkesztőség a nyomdai költségek megtérítése esetén *különlenyomatokból* is készített a szerzők számára. A nyomdai költség (füzve, de boríték nélkül) 30 példány után 16 oldalas ivenként 7 K, 50 példány után 8, 100 példány után 10 K.

Borítékkal ellátva, a különlenyomatok előállítására 30 példánynál 3 K 60 fill, 50 példánynál 4 K-val, 100 példánynál 5 K-val többé kerül.

EGYESÜLETI HIRDETÉSEK.

Figyelmeztetés. Az egyesületi kiadványokból az egyesületi tagok csak egy példányt szerezhetnek meg kedvezményes áron, több példány megrendelése esetében a többi példány után a nem tagok számára megállapított ár küldendő be.

Az **Országos Erdészeti Egyesületnél** (Bpest, V. Alkotmány-utca 6. sz.) a következő művek rendelhetők meg:

ERDÉSZETI LAPOK. Az Országos Erdészeti Egyesületi közlönye. Szerkeszti **Bánd Károly.** Előfizetési ára 1 évre 10 koronára. Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Mutatványszámok ingyenesen. Régi évfolyamok mérsékelt áron.

AZ ERDÉSZETI ZSEBNAPTÁR 1908. ÉVI (27.) ÉVFOLYAMA. Ára egyesületi tagoknak 5 K, másoknak 3 K. Ára tégyszérszerűbb 45 fill. **postaköltséggel együtt előre beküldendő,** mert az utánvetet aránytalanul drágítja a postaköltséget.

AZ ERDŐÖR VAGY AZ ERDÉSZET ALÁPVONATAI KÉRDÉSEKBEIN ES FELELETEKBEIN. Irta: Bedő Albert. VIII. kiadás, 1902. Ára 6 K. 6 kor. 55 fill. előzetes beküldése esetén bérmentve és ajánlván küldetik.

AZ ERDŐRENDEZÉSTAN KÉZIKÖNYVE. Irta: bölcsészai Belházy Emil. Ára tagoknak 6 K, nem tagoknak 10 K.

ERDÉSZETI NOVÉNYTAN. Irta: Fekete Lajos és Mágócsi-Dietz Sándor. I. kötet Általános növénytan. Teljesen elfogyott. — II. kötet: Növényrendszertan. Részletes növénytan. Növényföldrajz. Ára tagoknak 12 K, nem tagoknak 18 K.

VÁTOLOGY ÉS TENYÉSZTÉSE. Irta: Fekete Lajos. Ára tagoknak és könyvtáraknak 4 K, másoknak 6 K. Kapható a szerzőnév is. Selmeczbányán.

ERDEI FACSEMÉTEK NEVELÉSE. Irta: Tomcsányi Gusztáv. Ára tagoknak 3 K, nem tagoknak 4 K; 4 K 45 fill. előzetes beküldése esetén bérmentve küldetik.

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

XLVII. ÉVF.

KÖZLÖNYE

18. FÜZET.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Szerkeszti:

BUND KÁROLY

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. ☉ Előfizetési díj egy évre 16 korona.

Az Orsz. Erd. Egyes. oly alapító tagjai, kik legalább 300 kor. alapítványt tettek, valamint a rendes tagok is 16 kor. évi tagsági díj fejében, ingyen kapják. Azok az alapító tagok, kik 300 koronánál kevesebbet alapítotnak, 6 kor. kedvezményes ártért járathatják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapesten, Lipótváros, Alkotmány-uteza 6. sz., II. em.

A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közöltetnek.

(Telefon: 37—22.)

Az állami erdőtisztek gyűlése.

Legutóbbi számunk megjelenése óta az állami erdőtiszteknek a létszámrendezésre vonatkozó mozgalmáról az események gyors egymásután következtek be. Számos kincstári erdőhatóság tisztikara augusztus hó utolsó napjaiban foglalt állást a megtartandó gyűlésre nézve s azt kivétel nélkül szükségesnek tartotta. Az ügy sürgősségére való tekintettel a központban szolgáló kartársak is megnyilatkoztak és az előzetes értekezlet időpontját e hó 8-ikára, a gyűlés idejét pedig 12-ikére tűzték ki.

Az egész mozgalom azonban sikerének legfőbb biztosítékát akkor nyerte, amikor *Rónay Antal* miniszteri tanácsosban hivatott vezér állott élére, aki engedve a több oldalról megnyilatkozó bizalomteljes kérésnek, a maga részéről is a budapesti kartársak említett felszólításában megjelölt időpontra hívta össze az előértekezletet, illetőleg a nagygyűlést.

Igaz örömmel állapíthatjuk meg ma már, hogy hívó szövegének sikerült az állami erdőtiszteket, a közös cél érdekében való küzdelemre egyesíteni és jogos érdekeik mellett való oly impozáns és határozott megnyilatkozásra bírni, amely e nemében az első volt a magyar erdészet történetében és azon jóakaró támogatás mellett, amelyre a magyar állami erdőtisztikar Darányi Ignác földmivé-
ügyi miniszter ur részéről számíthat, remélhetőleg a kívánt sikerhez is vezet, amelylyel az erdőtisztikar végre oly sok küzdelem után egy sorba kerülne a főiskolai képzettségű állami tisztviselők zömével.

Ámde akár siker koronázza a mostani mozgalmat, akár tovább kellend az állami erdőtisztikarnak a küzdelmet folytatnia, egyaránt őszinte és átértett hálával tartoznak az erdőtisztek, de maga a magyar erdészet is *Rónay Antal* miniszteri tanácsosnak, aki félretéve egy időre a reája bizott hivatal gondját, meghozta tisztársainak azt a nem kicsinylendő áldozatot, hogy élére állott e mozgalomnak, elvállalva az annak előkészítésével és vezetésével járó nem csekély fáradoalmakat. Az a lelkes ünneplés, amelyben a nagygyűlés alkalmából részesült, legjobb bizonyítéka, hogy kartársai, akiknek ügyét oly meleg kollegialitással tette magáévá, önfeláldozó működését teljes mértékben méltányolták és azért őszinte hálával adóztak.

*

Nincs módunkban most, közvetlenül lapunk zárta előtt teljes képet adni a történetekről s nevezetesen a nagygyűlésen történt felszólalásokat szószerint visszaadni. Ezt fenntartjuk magunknak a jövő számra s ezuttal megelégszünk az alábbi rövid ismertetéssel.

Folyó hó 8-án a különféle állami erdészeti hivataloknak mintegy 50 képviselője jelent meg az Országos Erdészeti Egye-

sület helyiségeiben. *Rónay* min. tanácsos az értekezletet megnyitva, körvonalozza annak teendőit és ismerteti a létszámrendezés kérdésének akkori állását. Ugy látja, hogy a teljes mérvű létszámrendezést mindenki óhajtja, lehetőleg a fa- és földjárandóság megtartása mellett, amelyeket csak végső esetben kell feláldozni.

Többek kívánságára felszólalt az elnök után *Bund Károly* egyesületi titkár is, akit az elnök az értekezleten való résztvételre felkért volt; rövid felszólalásában arra szorítkozott, hogy hangsúlyozza, mennyire kívánja az erdészeti szak általános érdeke a teljes mérvű létszámrendezést. Mérlegelve a létszámrendezés körüli küzdelem eshetőségeit, a teljes siker közvetlen jelentőségének illusztrálására felemlíti, hogy míg a pénzügyminiszter ajánlatának megfelelő részleges arányosítás mellett, amely felette sérelmes módon a XI. f. o.-t is fenntartja, a létszámrendezésből kifolyólag 749 tisztviselő közül csak 154 jutna magasabb fizetési osztályba, addig a teljes létszámrendezés esetén ez a szám 453-ra emelkednék. *) Indokolja végül, hogy az Országos Erdészeti Egyesület miért nem hívott össze rendkívüli közgyűlést erre az alkalomra, az Erdészeti Lapokban már felemlített okokon kívül főként arra is hivatkozva, hogy az egyesületi közgyűlés nem lett volna illetékes annak eldöntésére, vajjon a mellékjárandóságok végső esetben feláldoztassanak-e vagy sem, már pedig most erre is szükség van.

Marosi Ferencz m. kir. főerdőtanácsos hangsúlyozza a fa- és földjárandóságnak jelentőségét, de ha ezzel szembeállítja a létszámrendezésnek a szak tekintélye és a nyugellátás szempontjából való nagy előnyeit, úgy kész a mellékjárandóságok elvonásába, ha másként nem lehetne, belenyugodni.

*) A fizetési osztályok eloszlására nézve álljanak itt a következő tájékoztató adatok:

	Jelenleg van	Pénzügym. ajánl. szerint	Teljes létszám- rendezés esetén
V. f. o. --- --- ---	2	4	7
VI. f. o. --- --- ---	20	26	67
VII. f. o. --- --- ---	67	113	150
VIII. f. o. --- --- ---	187	202	188
IX. f. o. --- --- ---	250	202	187
X. f. o. --- --- ---	171	150	150
XI. f. o. --- --- ---	52	52	—
Összesen ---	749	749	749

Kozma István m. kir. erdőmester azt kívánná, hogy mindenki, aki jelenleg mellékjárandósággal bír, azt nyugdíjba menetelégig megtartsa.

Kaán Károly m. kir. erdőmester ezt oly kívánságnak tartja, amely teljesítésre alig számíthat és a teljes létszámrendezést veszélyezteti.

Sághy Kálmán m. kir. főerdőtanácsos Marosi Ferencz szavai értelmében szólal fel.

Leviczky Albert m. kir. főerdőtanácsos és *Mariányi János* erdőmester rövid felszólalása után az elnök összegezi a felszólalásokat. Az értekezlet azután egyhangulag megállapodik abban, hogy a nagygyűlés elé oly határozati javaslatot terjeszt, melyben a teljes mérvű létszámrendezést kívánja a fa- és földjárandóság megtartása mellett, mely utóbbiak elvonásába azonban, ha ez a létszámrendezés elengedhetlen feltétele, belenyugszik.

A határozati javaslat megszövegezése és a földmivelésügyi, valamint a pénzügyi miniszternek küldöttéleg átnyújtandó kérvények elkészítése végett az értekezlet *Rónay Antal* min. tanácsos elnöklete alatt *Tomcsányi Gusztáv* m. kir. erdőigazgató, *Marosi Ferencz* m. kir. főerdőtanácsos, *Bekény Aladár* és *Bodor Gyula* m. kir. erdőtanácsosok és *Puskás Ferencz* és *Ratkovszky Károly* m. kir. erdőmesterekből álló bizottságot küldött ki, amely f. hó 9., 10. és 11-én tartott üléseiben feladatának nagy körültekintéssel megfelelt. A földmivelésügyi miniszternek átnyújtott kérvény alább egész terjedelmében közölt szövege *Marosi Ferencz* m. kir. főerdőtanácsos, a pénzügyminiszternek átnyújtandó, előbbinél rövidebb szöveg pedig *Bekény Aladár* m. kir. erdőtanácsos fogalmazványa alapján állapított meg.

Szeptember 12-én délelőtt az előkészítő értekezlet összes tagjai, kibővülve a délutáni nagygyűlésre már feljött számos kartárssal, ismét összegyűltek és a bizottság munkálatait jóváhagyták.

Ugyanezen nap délutánján az Országos Erdészeti Egyesület helyiségeiben mintegy 350 állami erdőtiszt gyűlt össze, úgy hogy az egyesületi helyiségek ezuttal ismét kicsinyeknek bizonyultak. Az államerdészet vezetőférfiai közül ott láttuk a fenn már említetteken kívül *Földi János*, *Kócsy János*, *Gyöngyössy Béla*, *Kőváry László*, *Krajcsovits Béla*, *Nagy Károly*, *Nagy Vincze*, *Szenes József*

Téglás Károly főerdőtanácsosokat, *Arató Gyula*, *Chrenóczy-Nagy Antal*, *Bokor Róbert*, *Földes János*, *Zachar István*, *Szentimrey Dániel*, *Székely Mózes*, *Bogdán Géza*, *Jausz Sándor*, *Cornides György*, *Kondor Vilmos*, *Ercsényi Béla*, *Derzsi Gábor*, *Sümegh Ignác*, *Nádas Béla*, *Pék József*, *Hammer Károly*, *Hubay Zsigmond*, *Párnai Attila*, *Molcsányi Gábor*, *Ritter Károly*, *Kárász István*, *Ormai Kálmán*, *Ócsárd Károly*, *Merényi Gyula*, *Dercsényi Kálmán*, *Kuzma Gyula* és *Tölg Vilmos* erdőtanácsosokat és erdőfelügyelőket, *Török Sándor* szakiskolai igazgatót stb.*)

Rónay Antal min. tanácsos az egybegyülteket üdvözölve, előadja a gyűlés összehívásának előzményeit és beszámol az előkészítő értekezlet eredményéről. Azután kéri a gyűlést, hogy elnököt válasszon, mert a maga eddigi szerepét befejezettek kell tekintenie.

Az egybegyült szaktársak lelkes éljenzés közben *Rónay Antalt* kéri fel az elnöki szék további megtartására, jegyzőül pedig egyhangulag *Balogh Ernő* m. kir. erdőmestert választják meg.

Rónay Antal megköszönve a beléje vetett bizalmat, felolvastatja az elfogadásra ajánlott határozati javaslatot, amely következőképpen hangzik:

Az állami erdőtisztek összessége nevében és képviselőiben mai napon összejött nagygyűlés egyhangulag kimondja, hogy az állami erdőtisztek főiskolai képzettségüknél fogva jogot tartanak ahhoz, hogy a főiskolai minősítéshez kötött tisztviselői állásoknál 1909. évtől kezdve tervezett létszámrendezésben teljes mértékben részesüljenek; a fa- és földjárandóság címén élvezett mellékjárandóságukat nem tekinthetik sem oly mérvű, sem oly természetű illetményeknek, amelyek miatt a teljes mértékű létszámrendezésnél mellőzhetők volnának.

Ennélfogva kéri, hogy a létszámrendezés reáiuik, az említett mellékjárandóságok érintetlenül hagyásával, teljes mértékben kiterjesztessék.

*) *Havas József* min. tanácsos sürgőnyileg mentette ki elmaradását, egyuttal kijelentve, hogy egész lélekkel részt vesz a mozgalomban. Üdvöző iratot intéztek és a mozgalomnak teljes sikert kívántak az erdészeti főiskola otthon levő tanárai, névszerint *Bencze Gergely*, dr. *Kövessy Ferenc*, *Jankó Sándor*, *Muzsnay Géza* és *Krippel Mór*icz.

Amennyiben azonban ezek a mellékletmények elháríthatlan akadályai volnának annak, hogy az állami erdőtiszték e létszámrendezés keretébe teljes mértékben bevonassanak: készek bele nyugodni abba, hogy e mellékletmények — mint ilyenek — a szerzett jogok biztosítását célzó átmeneti intézkedések mellett tőlük elvonassanak.

Az elnöknek, továbbá *Marosi Ferencz, Puskás Ferencz és Gyöngyössy Bélának* a határozati javaslat elfogadását ajánló, sokszor zajos helyeslés által megszakított szavai után a gyűlés egyhangulag elfogadta a határozati javaslatot, mire az ennek alapján a kormány illetékes tagjainak küldöttségileg átnyújtandó kérvények kerültek felolvasásra, melyek közül a Darányi Ignác földmivelésügyi miniszterhez intézett következőkép hangzik:

Nagyméltóságú Miniszter Ur!

Kegyelmes Urunk!

Az állami tisztviselőknek az 1893. évben történt általános fizetés rendezése alkalmával mi állami erdőtiszték ennek jótéteményeiben nem részesültünk és 14 évig kellett várnunk, míg Nagyméltóságod kegyessége folytán a mi helyzetünk is némileg megjavult.

Keserőséggel bár szívünkben, de néma megadással szenvedtük el a mellőzést és megaláztatást. És most, midőn az összes állami tisztviselők már-már elviselhetetlen helyzetének a tervezett létszámrendezés utján való újabb javításáról van szó, melyre főiskolai képzettségünknel fogva mi is jogosan számíthatunk, bennünket, állami erdőtisztéket ismét a mellőzés és megaláztatás veszedelme fenyeget csupán azért, mert nagyrészt a szolgálat érdekében szükséges, de különben is nagy értéket nem képviselő oly mellékletményeket élvezünk fa- és földilletmény czimén, természetben vagy váltságilag, amelyek sem a fizetés jellegével nem bírnak, sem a nyugdíjba be nem számíthatók.

Nem elég tehát, hogy 14 éven át nélkülöztük azokat az előnyöket, amelyeket többi állami tisztviselő társaink ezen idő alatt élveztek, most amidőn a magas kormány az egyenlő képzettségű tisztviselőknek létszámát egységes alapon kívánja rendezni, nekünk — állami erdőtisztéknek — ismét attól kell tartanunk, hogy ezen

létszámrendezés jótéteményéből mellékjárandóságaink miatt ki leszünk zárva.

Közismert dolog, hogy az állami erdőtisztek tulnyomó része távol a városoktól, félreeső elhagyott vidéken, nyomoruságos falvakban teljesíti a közjó és a magyar állameszme érdekében fontos és valóban nehéz és fáradságos munkáját.

Az ilyen helyeken a hivatalos irodák és a tisztviselői lakások céljaira szolgáló helyiségeket igen nehéz szerezni és ezért volt kénytelen a kincstár mint erdőbirtokos saját irodái és tisztviselői részére hivatalos helyiségeket és lakásokat építeni.

Ezen épületek jókarbantartásának egyik feltétele az, hogy azok a téli időszak alatt állandóan és rendszeresen fűtessenek. A tűzifajárandóság tehát elsősorban a kincstári épületeknek és irodáknak rendeletileg előírt fűtésére és jókarban tartására szolgál. Nem képez tehát olyan hasznothajtó mellékilletményt, amely itt számításba jöhetne, még pedig annál kevésbé, mert a tűzifailletményrel a tisztviselő szabadon nem is rendelkezhetik, amennyiben netalán megtakarított tűzifáját fegyelmi büntetés terhe alatt eladnia, elajándékoznia tilos.

A szolgálat érdekében lótartásra kötelezett erdőtiszteknél a földilletmény sem jöhet számba. A kezelő erdőtisztek ugyanis évi 1200 korona évi lótartási átalánnyal vannak ellátva, amelyért a szolgálat érdekében kötelesek egy kettősfogatot tartani és egyszerűs mind ebből az átalányból kötelesek a kerületükben vasuton, hajón tett utazásaik költségeit is viselni.

Eltekintve a fogat beszerzésének nagy költségeitől, melyeket minden tisztviselő a sajátjából köteles fedezni, tagadhatlan tény, hogy a már elviselhetetlen drágaság, nagy cselédbérek és a cselédeknek az élelmezés iránt támasztott igényei folytán ebből az átalányösszezből egy kettősfogatot tartani nem lehet. Ezen elégtelen átalányösszeg kiegészítésére szolgál tehát a földilletmény, mely ha megszűnnék, a lótartási átalányt a viszonyokhoz mérten okvetlen fel kell emelni, vagy pedig a tisztviselőknek a szabályszerű felszámítás jogát kell megadni.

Az egy-két kedvezőbb éghajlati viszonyokkal bíró erdőhatóság területétől eltekintve — hol némileg jobb minőségű földek is állanak rendelkezésre — a tisztviselők illetményföldjeit nagyrészt

silány és távolfekvő hegyi és havasi kaszálók képezik, amelyeken a kasza nyomában nem vastag rendek, hanem csak gyenge fűszálak terülnek el és a széna előállítására és házhoz szállítása oly tetemes költséget igényel, hogy ezen az összegen más vidéken kész széna vásárolható.

De az erdőtisztnek még így is örülnie kell, hogy (bár ily drágán is) szénához juthat, mert máskülönben ott szénát nem szerezhetvén, nemcsak szolgálati lovat nem tarthatna, de még a háztartásában annyira nélkülözhetlen fejőstehenet sem.

Nyilvánvaló az előadottakból, hogy a fa- és földjárandóság nem képeznek olyan számbavehető mellékkilteményeket, amelyeknek továbbra való meghagyása akadályul szolgálhatna arra, hogy az állami erdőtisztok a teljes létszámrendezésbe bevonassanak. Ezeknek az értéke távolról sem közelíti meg a kincstári bányászati tisztviselők természetbeli illetményeinek és osztalékának értékét.

Ezen mellékkiltemények elbírálásánál nem hagyható figyelmen kívül azon körülmény sem, hogy az állami erdőtisztok zöme elhagyatott, félreeső vidéken lakván, a társadalmi élet minden jótéteményét nélkülözni kénytelen. Többnyire nyomoruságos nemzetiségi falvakban egyedül képezik az értelmiséget, ott mondhatni egyedüli őrői és ápolói a magyar állameszmének.

Továbbá míg más állami tisztviselők többnyire városokban lakván, gyermekeiket otthon szülői felügyelet alatt nevelhetik és taníttathatják, az erdőtisztok legnagyobb része gyermekeiket már kiskoruktól kezdve a házon kívül, tehát jóval nagyobb költséggel kénytelen neveltetni.

Azt sem mellőzhetjük hallgatással, hogy míg a többnyire városokban lakó más állami tisztviselők élelmi szükségleteiket, ruházatukat stb. minden nagyobb utánjárás nélkül könnyen beszerezhetik, a falun lakó erdőtiszt azokat a legtöbb esetben csak mások szivessége révén, vagy közvetítői díj fizetése és egyéb mellékköltségek viselése mellett képes beszerezni, ami nemcsak az illető tisztviselőnek, hanem a szolgáltatnak is hátrányára válhatna.

Végül betegség esetén — orvos a legtöbb helyen nem lakván — az orvos díjazása és a gyógyszerek beszerzése is nagyobb költséggel jár, mint a városban lakó más tisztviselőknél.

Mindezekből kitűnik, hogy mennyivel hátrányosabb és kedvezőtlenebb az állami erdőtisztek helyzete és mennyivel drágábbak és nehezebbek azok megélhetési viszonyai a többi tisztviselőkéivel szemben.

Az előadottakat komolyan és elfogulatlanul mérlegelve, az a meggyőződésünk, hogy említett mellékkilmetményeink elvonása nem volna méltányos, mert ha ezeknek meghagyásával lesz is létszámunk más tisztviselőkéhez hasonlóan rendezve, még akkor is az állami erdőtisztek helyzete mögötte marad a többi főiskolai képzettségű állami tisztviselők helyzetének.

Tekintve azt, hogy az állami erdőtisztek helyzetének javítása egyenesen Nagyméltóságod nevéhez fűződik, mely kegyes jótéteményét mélyen érzett hálával emlegetjük mindig, és fogják emlegetni utódaink is, és mert lépten-nyomon tapasztaltuk az állami erdőtisztek iránt tanusított jóakarátát, most is mély tisztelettel és bizalomteljesen tekintünk fel Nagyméltóságodhoz és megingathatlan a hitünk és reményünk, hogy Nagyméltóságod most sem fogja megvonni kegyességét egyik legmagyarabb érzelmű tisztikarától.

Ugyanazért mély alázattal kérjük Nagyméltóságodat, kegyeskedjék odahatni, hogy az állami erdőtisztek létszáma mellékkilmetményeik meghagyása mellett a más főiskolai képzettséggel bíró állami tisztviselők létszámával egyezően állapíttassék meg.

Abban a nem várt esetben pedig, ha a teljes létszámrendezés jótéteményében csak mellékkilmetményeink elvonása árán részesülhetnénk, tisztelettel kijelentjük, hogy ezen mellékkilmetményeink elvonásába is belenyugszunk, mert nem akarjuk és nem is szabad szakunkat egyre újabb mellőzésnek és megaláztatásnak kitenni.

Ez a mellőzés más tisztviselőtársaink és a külvilág előtt szakunk lekicsinylése mellett oly színben tüntetné fel az állami erdőtiszteket, mintha azok nem találtatnának érdemeseknek arra, hogy a társadalomban azt a helyet elfoglalhassák, amelyet végzett tanulmányaik, fontos hivatásuk és műveltségüknél fogva elfoglalni hivatva és jogosítva is vannak.

Hogy pedig ez a mellőzés mily hátrányára volna az ügynek és a szolgálatnak és mennyire lohasztólag hatna a sok csalódáson

átesett, anyagi és társadalmi érdekeiben sértett erdészeti tisztviselők munkakedvére, azt bővebben fejtegetni nem szükséges.

De nem akarjuk kiérdemült szaktársainkat, özvegyeinket és árváinkat sem kitenni annak, hogy a nyugdíj megállapításánál a számba nem vehető mellékkiltemények révén alacsonyabb nyugdíjjal legyenek kénytelenek beérni.

Kétségen felülállónak tartjuk, hogy Nagyméltóságod bölcsesége utat és módot fog találni arra, hogy a fa- és földilletmény esetleges elvonása folytán a szolgálat érdekét fenyegető hátrányok elháríttassanak s egyuttal mély tisztelettel kérjük Nagyméltóságodat, hogy a fa- és földilletmény elvonása esetére a státuszrendezés előnyeiben egyelőre nem részesülő egyesek jogos és méltányos igényei a létszámrendezés keresztülvitelénél figyelembe vétessenek.

Mindezek tiszteletteljes előadása után ügyünket Nagyméltóságodnak mindenkor tapasztalt atyai jóindulatába ajánlva, bizunk és erős hittel reméljük, hogy ez alkalommal csalódás és mellőzés érne bennünket nem fog, mert jól tudjuk, hogy Nagyméltóságod bölcs gondoskodással megelégedett tisztikart óhajt, hiszen csak ily tisztikartól lehet odaadó buzgó működést és sikeres munkaeredményt várni.

Ezen alázatos és az összes állami erdőtiszték folyó évi szeptember 12-én Budapesten megtartott nagygyűlésén egyhangulag hozott határozatának megfelelő kérésünket megismételve, vagyunk Nagyméltóságodnak az összes állami erdőtiszték nevében alázatos szolgálói.

Budapest, 1908. évi szeptember hó 12-én.

Balogh Ernő
jegyző.

Rónay Antal
elnök.

A kérvények átnyújtására a gyűlés *Rónay Antal* vezetése alatt Marosi Ferencz, Hubay Jenő, Ritter Károly, Párnai Attila, Kárász István, Ormay Kálmán, Pirkner Ernő, Nadas Béla, Ratkovszky Károly, Karácsonyi Sándor, Puskás Ferencz, Ráduly János, Petrás Jakab, Gyöngyössy Béla, Szentimrey Dániel, Krajcsovits Béla, Bogdán Géza, Székely Mózes, Zachar István, Jausz Sándor, Török Sándor és Balogh Ernő jegyzőből álló küldöttséget kért fel, elhatározta továbbá, hogy a kérvényeket sokszorosítottatja és a szaktársaknak az országgyűlési képviselők körében való terjesztés végett megküldi.

Gyöngyössy Béla főerdőtanácsos indítványára a gyűlés felkéri az eddigi bizottságot, hogy arra a nem várt esetre, ha a jelen mozgáloin a kívánt eredményre nem vezetne, a további teendők vezetését kezébe vegye.

Miután Hubay Jenő és Márton Sándor az egybegyültek lelkes éljenzése között *Rónay* Antal elnöknek önfeláldozó tevékenységéért köszönetet mondtak, az elnök a valóban lélekiemelő összhangban lefolyt ülést a szaktársakat összetartásra buzdító és végezetül a királyt és hazát éltető szavakkal bezárta.

Legközelebbi számunkban a gyűlés részletes jegyzőkönyvét közlendjük.

*

Az állami erdőtiszték küldöttsége hétfőn, e hó 14-én délután tisztelgett *Darányi Ignác* földmivelésügyi miniszter urnál; *Rónay* Antal beszédére a földmivelésügyi miniszter a következő szavakkal válaszolt:

Méltóságos miniszteri tanácsos ur! Tisztelt uraim! Előre bocsátom, hogy az államkincstár jelenleg igen nehéz helyzetben van és ez e téren minden egyes tárca miniszterei helyzetét is nagyon sulyossá teszi. Előre bocsátom azt is, hogy e nagyon nehéz finánciális helyzet mellett is az erdészeti személyzet-státusz rendezésére igen nevezetes összeg van az 1909-ik évi költségvetésbe fölvéve. Megjegyzem, hogy a költségvetést a minisztertanács már véglegesen megállapította és már nyomtatás alatt is áll. Ami a természetbeni járandóságot és annak méltánylását illeti, arra nézve kijelenthetem, hogy az első státuszrendezés alkalmával azok lehető főntartása mellett foglaltam állást, de azt is be kell vallanom, hogy a mostani státuszrendezés tárgyalása folyamán ezek az illetmények voltak a főnehézség. Én tudomásul veszem Méltóságod e részben tett nyilatkozatát, folytatni fogom a tárgyalásokat a miniszterelnök urral, mint pénzügyminiszterrel; semmi kétségem az iránt, hogy a hazai erdészet iránt ő is teljes jóindulattal viseltetik és az esetben, ha megegyezésre jövünk, amit remélek, akkor a megegyezésnek már nyoma lehet az 1909. évi költségvetés megokolásában s az eredmény az 1910-iki költségvetésen végleg keresztül is vihető volna. Ez az, amit mond-

hatok ma. Én hosszú évek sora óta dolgozom együtt önökkel, sok nehéz helyzetben, sok kényes kérdésben tárgyaltunk együtt s én e hosszú idő alatt — önöket csak tisztelni, becsülni tanultam és minden tulzás nélkül mondhatom, hogy az alatt az idő alatt amíg együtt dolgoztunk, az erdészeti tisztikar pozíciója és tekintélye nem csak nem csorbult, hanem emelkedett. Legyenek meggyőződve, hogy hivatalos igyekezetüket és hazafias érzelmeiket teljesen méltányolom és mindig örömmre szolgál, ha az önök érdekeit a közérdek keretén belül előmozdítani alkalmam van.

A miniszter kijelentéseit az egybegyültek élénk éljenzéssel fogadták.

A küldöttség ezután *Mezőssy Béla* államtitkárnál is tisztelgett, akinél hasonló meleg fogadtatásban részesült.

Ezek szerint az állami erdőtisztek gyűlése, dacára annak, hogy annak gyors összehívása iránt mindaz, ami emberileg lehető volt, megtörtént, megkésett annyiban, hogy a jövő évi költségvetés lezárását megelőzni már nem sikerült. Hiábavaló ennek dacára nem volt! Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter ur szavaiból, amelyekben az erdőtisztek működésének méltánylása valóban szép kifejezésre jutott, azt a reményt merithetik az állami erdőtisztek, hogy a teljes létszámrendezés az 1910. évben keresztül lesz vihető. Az egy évi időközt lényeges hátránynak nem tekinthetjük, annál kevésbé, mert ezzel szemben áll az a tény, hogy az 1909. évi részleges létszámrendezés alkalmával magasabb fizetési osztályba lévő mintegy 150 tisztviselő fa- és földjárandóságát még hosszabb ideig megtartja, a közelebb ugyanis előlépők magánérdekei tehát messze-menő mértékben kielégítést találnak.

A legközelebbi jövő teendőire nézve most, amidőn lapunk e számát sürgősen le kell zárni, csak néhány rövid megjegyzésre szorítkozhatunk. Legfontosabbnak

tartjuk a jelen helyzetben azt, hogy az országgyűlési képviselők az erdőtisztek ügyének megnyeressenek, azzal az országgyűlés bizottságaiban és plenumában foglalkozzanak. Ugy tudjuk, hogy az állami erdőtisztek gyűlésének vezetősége erre vonatkozólag felhívást is fog közreadni. Ha az országgyűlés néhány befolyásos tagját sikerülne reá venni arra, hogy az erdőtisztek ügyében befolyását latba vesse, ma még azt sem tartjuk teljesen kizártnak, bár hiu reményeket kelteni nem szeretnénk, hogy a teljes létszámrendezés a fának és földnek, vagy legalább a fának megtartásával is keresztülvihető. A mellékjárandóságok mellett kétségtelenül felsorolható érveket tehát mindenesetre a képviselők meleg figyelmébe kell ajánlani, ami megfelel a nagygyűlés határozatának is; azok elvonásával, mint a legrosszabb esetben szükséges alternatívával természetesen továbbra is számolni kell.

A miniszterelnök ur az erdőtisztek küldöttségét másfelé való nagy elfoglaltságára hivatkozva nem fogadta. A kérvény ennek következtében posta útján továbbított. A miniszterelnök ur tényleges nagy elfoglaltságán kívül ezen elhatározására befolyással lehetett az a körülmény is, hogy a bányászati tisztviselőket ugyanily ügyben szintén nem fogadta.

Az alsóbbrendű vasutakról szóló törvénytervezetről.

Irta: Nagy Károly m. kir. erdőmester.

Kossuth Ferencz m. kir. kereskedelemügyi miniszter ily czim alatt bocsátotta közre a régebben a helyiérdekű vasutakról elnevezett törvénytervezetet és ennek indoklását. A törvénytervezet végleges megállapítása tárgyában